

دکتر مهدی امیدوی

لباس دین در نظر تان کهنه شد

تغییر فرهنگ اسلامی و انقلابی از دیدگاه حضرت زهرا (ع)

چرا باید همواره در برابر حوادث اجتماعی حساس بود و احساس مسؤولیت کرد؟

«إن الله لم یک مغیرا نعمه أنعمها علی قوم حتی یغیروا ما بانفسهم» یکی از شاخصهای انقلابی بودن، حساس بودن به تحولات اجتماعی و مبارزه با انحراف‌های ایجاد شده است.

تحولات، گاهی آرام و گاهی پرشتاب است. تحول ارزشی در یک جامعه اغلب تدریجی است. حساسیت در باب سلامت و بیماری - حساسیت در برابر غذا

■ اساساً یک فرد انقلابی امروز در برابر دین با سه فرهنگ متمایز مواجه است: ۱. فرهنگ کفر و الحاد یا فرهنگ جاهلیت (که خود به دو بخش جاهلیت قدیم و جدید قابل تقسیم است) ۲. فرهنگ ایمان و دینداری صادقانه و خالصانه ۳. فرهنگ نفاق و تظاهر به دین‌داری (که خود بر دو قسم است: نادیده انگاشتن ظواهر دینی به نفع باطن دین یا به عکس، اتکا به ظواهر دین و بی‌توجهی به باطن دین)

■ تقابل میان فرهنگ کفر و الحاد با فرهنگ ایمان و دین‌داری، تقابلی بنیادین و انکارناپذیر است. به همین سبب، مبارزه میان این دو مبارزه‌ای شفاف و عاری از هر گونه ابهام و تردید است.

■ اما جریان فرهنگی نفاق تلاش می‌کند خود را یک جریان سوم که حلقه ربط میان جریان کفر و ایمان است قرار دهد. این در حالی است که نه فرهنگ ایمان حاضر به پذیرش فرهنگ نفاق است و نه فرهنگ

الحاد حاضر به هضم آن در درون فرهنگ خویش است. برای مثال؛ دین اسلام، جریان نفاق را هم جزئی از جریان کفر و تداوم آن در قالبی جدید می‌داند و فرهنگ کفر نیز از با استفاده ابزاری از جریان نفاق، اهداف خود را که عبارت از مبارزه با محور نظام دینی یعنی امامت و ولایت است پی می‌گیرد.

■ رسالت پیامبر اکرم (ص) از سوی خداوند و مأموریت ایشان برای مبارزه مستمر با شرک و کفر و سنت‌های جاهلی به تاسیس نظام دینی توسط ایشان و تحقق معارف و احکام الهی در جامعه انجامید. همچنین با قوت گرفتن اسلام و طرد ملحدان و مشرکان از صحنه سیاسی و اجتماعی، آن‌ها هم به ناچار اسلام را پذیرفتند و تلاش کردند اهداف دنیوی و مادی خود را در شکل و قالبی جدیدتر دنبال کنند.

■ پیامبر اکرم (ص) بر اساس هدایت الهی و فرمان خداوند، تداوم رسالت خود را در پرتو امامت و ولایت اهل بیت (علیهم‌السلام) می‌دیدند و اصرار داشتند که جامعه تنها با هدایت آنان می‌تواند نظام جامع دینی را تحقق بخشد و از تشمت و تفرقه و دوقطبی شدن رهایی یابد.

■ اما فرهنگ ناب محمدی (ص) پس از وفات ایشان به تدریج به فراموشی سپرده شد. مردم انقلابی تصور کردند وظیفه‌شان به پایان رسیده و دیگر کاری از آن‌ها ساخته نیست و به تدریج پس از ۵۰ سال جاهلیت قدیم در قالبی جدید به ظهور رسید.

■ این تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی اهل بیته ما ان تمسکت

بهما لن تضلوا ابدا...

فرمایشات فاطمه زهرا (سلام الله علیها) چگونگی تغییر فرهنگ اسلامی و انقلابی به فرهنگی دیگر را به خوبی ترسیم می کند.

فاطمه زهرا (ع) در مسجد مدینه پس از ماجرای فدک؛ یاران پیامبر را که از مهاجرین و انصار بودند مورد خطاب قرار می دهد که شما در زمان پیامبر (ص) چه بودید و الان چه شده اید.

● انتم عبدالله نُصِبُ امره ونهیته: شما نمونه ها و تابلوهای امر و نهی الاهی بودید؛

● و حمله دینه و وحیه: از پیشگامان و پرچمداران دین و وحی بودید؛

● و امناء الله علی انفسکم: امین خدا نسبت به هم بودید؛

● و بلغاؤه الی الامم: مبلغان دین او برای جهانیان بودید؛

● زعیم حق له فیکم: رهبر حق در میان شما بود و هست؛

● و عهد قمه الیکم: که تعهدی به شما واگذار کرد؛

● و بقیة استخلفها علیکم: و باقی مانده تکالیفی بر ذمه شما باقی گذاشت.

خلاصه این که شما مردمانی مؤمن و انقلابی بودید که بر مدار ولایت پیامبر (ص) از ذلت جاهلی به عزت اسلامی راه یافتید. این که چنین انقلاب بزرگی راه انداختید و با آن همراهی کردید درست اما چرا انقلابی باقی نماندید؟ شما جان و مال دادید که عزتتان حفظ شود و ننگ سلطه شیاطین و مستکبرین را نپذیرید. پس چرا آن نعمت بزرگ را نادیده گرفتید و گرفتار نفاق شدید؟

فاطمه زهرا (ع) در ادامه می فرماید: وقتی پیامبر اسلام (ص) دعوت حق را لبیک گفت و به دیار باقی شتافت

● ظهرت فیکم حَسْکة النفاق: خار نفاق در شما یاران پیامبر ظاهر شد؛

● و سَمَلِ جِلْبَاب الدین: لباس دین در نظرتان کهنه شد؛

● و نطق کاظم الغاوین: ساکت شدگان گمراه (طردشدگان از سوی پیامبر) دوباره سخن آغاز کردند؛

● و نبخ خامل الاقلین: پست مرتبه ها دوباره قدر و منزلت یافتند؛

● فخطرفی عرصاتکم: این نفاق به تدریج همه عرصه های زندگی شما را فراگرفت.

فاطمه زهرا (ع) به عنوان سنگربان تیزبین فرهنگ ایمان و اسلام بیان کند که تغییر رفتار یاران پیامبر (ص) از تغییر فرهنگ آنان سرچشمه می گیرد و آن ها باید علت انحراف به سمت نفاق را در خودشان جست و جو کنند. دو عامل دنیاطلبی و تکبر، اساس نفوذ نفاق در یاران پیامبر (ص) بود.

علی (ع): انما بدء وقوع الفتن اهواء تتبع و احکام تتبدع یخالف فیها کتاب الله و یتولی علیها رجال رجالا علی غیر دین الله.

حساسیت نداشتن در برابر تغییرات ارزشی، پیامدهایی را نیز برای افراد و جامعه به دنبال دارد؛ این الله لم یک مغیرا نعمه انعمها علی قوم حتی یغیروا ما بانفسهم. اگر به تغییرات حساس نباشیم، نعمت ها به نعمت تبدیل می شود. بر این اساس، بی اعتنایی نیروهای انقلاب به رخدادهای اجتماعی و سیاسی پیامدهای ذیل را در پی دارد:

۱. ابتدا فرهنگ نفاق (دنیاجروی همراه با ادعای انقلابی گری) در میان مجموعه ای از انقلابیون، جای فرهنگ اسلام ناب محمدی را می گیرد و به تدریج به همه سطوح زندگی آن ها سرایت می کند؛

۲. سپس حقیقت دین به عقب رانده می شود. جریان نفاق، محور دین یعنی ولایت و امامت را هدف قرار می دهد و علیه او توطئه می کند؛

۳. نیروهای انقلابی و دلسوز نظام اسلامی، ایثارگران جبهه و جنگ، و رنج کشیدگان انقلاب منزوی می شوند و یا به اتهام های واهی کنار زده می شوند و اربابانشینان دیروز و عاقبت طلبان زمانه جنگ در صدر امور قرار می گیرند؛

۴. به تدریج ملاک های ارزشی همچون علم و تقوا و تجربه کنار نهاده می شود و سهم خواهی از قدرت ارزش می یابد. در سقیفه گفتند نحن الامراء و انتم الوزراء؛ ما که از قریش هستیم امیر باشیم و سهم شما انصار هم وزارت باشد، و نگفتند ملاک سهم بندی قدرت است یا معیار علم و تقوا. بعدها گفتند رسالت از بنی هاشم بود، حالا حکومت باید از بنی امیه باشد؛

۵. فرهنگ جهاد و مقاومت به حاشیه می رود و تأمین رفاه مادی به عنوان مهم ترین هدف مورد اقبال قرار می گیرد. گفتند انقلاب ۵۷ تمام شد یا گفتند دوره اسلام گذشت و دیگر قابل عمل نیست؛

۶. ملاک دوستی و دشمنی عوض می شود. به جای دوستان منتقد، دشمنان ملت و جای کلمه دشمن مفهوم رقبای ما می نشیند؛

۷. دوقطبی های ساختگی در جامعه افزایش می یابد: صلح طلب و جنگ طلب، دموکرات و مستبد، دل آرام و دلواپس، خشونت طلب و ضد خشونت، اسلام خشن و اسلام رحمانی...؛

● و در نهایت، دشمن فرصت را برای فریب کسانی که به او دل خوش کرده اند فراهم می بیند: واطلع الشیطان رأسه من مغرزه: شیطان سر خود را از مخفی گاه بیرون آورد

● هاتفا بکم: شما را مخاطب خود ساخت

● فالقاکم لدعوته مستجیبین: دید شما به راحتی حاضر به رابطه با او (در همه زمینه ها) هستید

● و للغره فیه ملاحظین: و برای فریب خوردن آماده اید

منبع:

خطبه حضرت زهرا (ع) طبرسی، الاحتجاج، ج ۱.

